
Zəfər seçkisi və yeni çağırışlar

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tam təmin olunması, Qarabağ ərazisindən erməni separatçılarının çıxarılması, şübhəsiz ki, ermənilərin xarici havadarlarını narahat etməyə bilməzdi. Xüsusilə Qarabağdan könüllü çıxan erməni mülki əhalisinin Fransanın canfəşanlığı ilə guya soyqırımına məruz qalması haqqında qaldırılan hay-küy sabun köpüyü kimi bir anda dağılıb getdi. Yüz illərlə xristian güc mərkəzlərinin alətinə çevrilmiş ermənilərin Azərbaycan xalqı və onun qalib sərkərdəsinin iradəsi qarşısında məğlub olması Fransanın isterikasına səbəb oldu. Təzyiq vasitəsilə nələrisə dəyişməyə yönəlik cəhdlər etsələr də, heç bir nəticə vermədi.

Prezident İlham Əliyevin 7 dekabr 2023-cü il tarixli sərəncamı ilə Azərbaycanda növbədənkənar prezident seçkilərinin keçirilməsi barədə qərar verildi. İctimai rəydə İlham Əliyevin qəti qələbə qazanacağına olan yüksək inama baxmayaraq, seçki marafonuna digər namizədlər də qoşuldular. Bu isə Azərbaycanda siyasi mühitin nə qədər şəffaf və demokratik olduğunun göstəricisidir.

Fevralın 7-də keçirilən prezident seçkiləri və Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin möhtəşəm qələbəsi müasir Azərbaycan tarixinin siyasi palitrasının ayrı-ayrı cəhətlərini və inkişaf tendensiyalarının öyrənilməsinə zəruri edir.

Tarixə ekskursiya edək. Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyən edilən müasir Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrinin əsasını müstəqillik və milli birlik ideyası təşkil edir. Bu ideyaların həyata keçirilməsinin nəzəri ideoloji konsepsiyasının hazırlanması elə bir ağır siyasi sərəitdə baş vermişdir ki, onların həyata vəsiqə almasını möhz Heydər Əliyev kimi dahi siyasətçi yara da bilər. Heydər Əliyevin xalqın tələbi ilə yenidən hakimiyyətə gəldiyi dönmə nəzər yetirdikdə gözümüzün önündə yaranan mənzərənin nə qədər acı gerçəklikləri ifadə etdiyini görmək çətin deyil. Böyük dövlət adamı Heydər Əliyev məhz belə bir siyasi sərəitdə müasir Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrini formalaşdırmağa nail oldu.

Heydər Əliyevin yaratdığı konsepsiyanın ideoloji əsasını müstəqillik və milli həmrəylik təşkil edirdisə, siyasi əsası demokratiya və siyasi plüralizmə bağlı idi. Torpaqların 20 faizi işğal olunmuş və bir milyon məcburi köçkünü olan bir ölkədə doğru siyasi-ideoloji dövlət nəzəriyyəsinin formalaşdırmağa yalnız Heydər Əliyev dühəsi nail ola bilərdi. Bu, Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında misilsiz xidməti idi. Ulu Öndərin bu xidmətlər sırasında uğurlu siyasi varisi kimi İlham Əliyevi Azərbaycan siyasətinə bəxş etməsi isə xalqımıza ən böyük hədiyyə və Tanrının lütfi idi.

Cənab İlham Əliyevin hakimiyyətə gəlişi Azərbaycanın həyatında yeni dövrün başlanğıcını qoydu. Ulu Öndər Heydər Əliyevlə birlikdə formalaşmasında iştirak etdiyi siyasi dəyərlər sistemini qorumaq və daha da inkişaf etdirmək missiyası İlham Əliyevin üzünə düşdü. Heydər Əliyev tərəfindən yaradılan bütün siyasi dəyərlər sistemi ötən dövrdə uğurla qorunaraq daha da inkişaf etdirildi.

Prezident İlham Əliyevin iyirmillik hakimiyyəti dönməndə ən böyük qələbomiz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tam təmin olunmasıdır. Ötən ilin sentyabrında Qarabağda keçirilən antiterror tədbirləri ilə erməni separatizminə son qoyulması, Xankəndidə, Xocalıda Azərbaycan bayrağının dalğalanması, Xankəndidə hərbi paradın keçirilməsi möhtəşəm qələbəmizin təntənəsi oldu.

Otuz il ərzində özlərini qalib kimi apan, qondarma "respublika" quran, Azərbaycan xalqı ilə ultimatum dilində danışıq aparıcılar həbs ediləndir və hazırda Azərbaycan höbs-xanalarında saxlanılırlar.

Bütöv Azərbaycanda keçirilən ilk seçki

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tam təmin olunması, Qarabağ ərazisindən erməni separatçıların çıxarılması, şübhəsiz ki, ermənilərin xarici havadarların narahət etməyə bilməzdi. Xüsusilə Qarabağdan könüllü çıxan erməni mülki əhəlinin Fransanın canfəşanlılığı ilə guya soyqırımına məruz qalması haqqında qaldırılan həy-küy sabun köpüyü kimi bir anda dağılıb getdi. Yüz illərlə xristian güc mərkəzlərinin əlində çəvrilmis ermənilərin Azərbaycan xalqı və onun qalib sarkardəsinin iradəsi qarşısında möğlub olması Fransanın isterikasına səbəb oldu. Təzyiq vasitəsilə nələrisə dəyişməyə yönəlik cəhdlər etsələr də, heç bir nəticə vermədi.

Prezident İlham Əliyevin 7 dekabr 2023-cü il tarixli sərəncamı ilə Azərbaycanda növbədənəkar prezident seçkilərinin keçirilməsi barədə qərar verildi. İctimai rəydə İlham Əliyevin qəti qələbə qazanacağına olan yüksək inamla baxmayaraq, seçki marafonuna digər namizədlər də qoşuldular. Bu isə Azərbaycanda siyasi mühtin nə qədər şəffaf və demokratik olduğunu göstərir.

Seçki prosesində bütün namizədlərə hər cür sərəit yaradıldı. Seçkinin ilkin nəticələri elan edildikdən sonra seçki yarışında iştirak etmiş bütün namizədlər qalib İlham Əliyevi təbrik etdilər. Eyni zamanda onunla fikir mübadiləsi aparıldı. Bu, Azərbaycanın siyasi həyatında dialoq mühtinin siyasi plüralizmin nə qədər vacib komponentə çevrilməsinin nümunəsidir.

Fevralın 13-də Mərkəzi Seçki Komissiyası yekun nəticələri Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim etdi. Həmin gün Konstitusiyaya Məhkəməsi prezident seçkilərinin yekunlarının təsdiq və rəsmən elan olunmasına dair qərar qəbul etdi. Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarı ilə MSK-nın yekun protokoluna əsasən, İlham Əliyevin 92,12 faiz səsle prezident seçkilərinə qalib olması təsdiq edildi.

Fevralın 14-də cənab İlham Əliyevin Milli Məclisdə andiçmə mərasimi keçirildi. Qalib ölkənin qalib Prezidenti proqram xarakterli çıxışında ölkənin strateji hədəflərini, xarici siyasət strategiyasını və digər sahələrdə yeni prioritetləri müəyyən etdi. Ölkə əhalisi Prezidentin bu çıxışını diqqətlə və böyük ruh yüksəkliyi ilə izlədi. Cənab Prezident andiçmə mərasimində çıxışında yeni istiqamətlər müəyyən etdi. Bunlar ordu quruculuğunun və müdafiə potensialının gücləndirilməsi, öcümədən Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin və "Komando" silahlı birləşmələrinin kontingentinin daha da artırılması, xarici siyasət prioritetlərinin və əsas istiqamətlərinin müəyyən edilməsi, türk dünyası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı və digər beynəlxalq və regional təsisatlarla əməkdaşlığın inkişafı, peşəkar insan ehtiyatlarının daha da gücləndirilməsi, "yaşlı iqtisadiyyat", bərpaolunan enerji, neft-qaz, naqliyyat sahələrində yeni hədəflərdir.

Zəfər seçkisi və yeni çağırışlar

İlham ƏLİYEV: "Vacib vəzifələrdən biri texnoloji inkişafımızdır"

Prezident İlham Əliyev müdafiə sənayesinin inkişafına və texnoloji yeniliklərin vacibliyinə toxunaraq bildirdi: "Vacib vəzifələrdən biri texnoloji inkişafımızdır. Bu gün istər sona yə inkişafı sahəsində, istər hərbi sənayə kompleksində və ümumiyyətlə, hərbi sahədə texnoloji inkişaf və üstünlük böyük əhəmiyyət daşıyır. İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı hər kəs bunu gördü, antiterror əməliyyatı zamanı da. Təbii ki, Qələbəmizin əsas amili Azərbaycan döyüşçüsüdür. Düşməni məhv edən və bəyazı azad edilmiş torpaqlara sancan insan dir, əsgəridir, zabitdir. Ancaq texniki vasitələr az rol oynamır. Biz texniki vasitələr hesabına İkinci Qarabağ müharibəsindən minimum itkiylərlə çıxmışıq. Ona görə texnoloji inkişafıla bağlı hədəflər müəyyən etdik, bütün aidiyyəti qurumlara tapşırıqlar verildi və bu iş, əlbəttə ki, böyük bir səfərbərlik tələb edən işdir. Sadəcə olaraq, dövlət siyasəti burada yetərli deyil. Biz, əlbəttə ki, yeni texnologiyaları alırıq, texnoloji inkişafa böyük dəstək veririk, ancaq burada vacib məsələlərdən biri kadr hazırlığıdır".

Cənab Prezident insan faktorunun ən uca dəyəndir. Ona görə kadr ehtiyatlarının nə dərəcədə əhəmiyyətli olduğunu qeyd edir. Hələ 2007-ci ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Təhlükəsizlik Konsepsiyasının Azərbaycan Respublikasının milli təhlükəsizliyinə təhdidlər adlanan 3-cü bölməsində peşəkar insan ehtiyatlarının çatışmazlığı göstərilmişdir. Konsepsiyada qeyd edilirdi ki, peşəkar milli işçi qüvvəsinin və idarəetmə sektorunun inkişafı üçün zəruri olan bütün səviyyələrdə təlim və tədrisin təmin edilməsinə qadir olan mütərəqqi təhsil sisteminin inkişafı yekun nəticələri Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim etdi. Həmin gün Konstitusiyaya Məhkəməsi prezident seçkilərinin yekunlarının təsdiq və rəsmən elan olunmasına dair qərar qəbul etdi. Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarı ilə MSK-nın yekun protokoluna əsasən, İlham Əliyevin 92,12 faiz səsle prezident seçkilərinə qalib olması təsdiq edildi.

Fevralın 14-də cənab İlham Əliyevin Milli Məclisdə andiçmə mərasimi keçirildi. Qalib ölkənin qalib Prezidenti proqram xarakterli çıxışında ölkənin strateji hədəflərini, xarici siyasət strategiyasını və digər sahələrdə yeni prioritetləri müəyyən etdi. Ölkə əhalisi Prezidentin bu çıxışını diqqətlə və böyük ruh yüksəkliyi ilə izlədi. Cənab Prezident andiçmə mərasimində çıxışında yeni istiqamətlər müəyyən etdi. Bunlar ordu quruculuğunun və müdafiə potensialının gücləndirilməsi, öcümədən Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin və "Komando" silahlı birləşmələrinin kontingentinin daha da artırılması, xarici siyasət prioritetlərinin və əsas istiqamətlərinin müəyyən edilməsi, türk dünyası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı və digər beynəlxalq və regional təsisatlarla əməkdaşlığın inkişafı, peşəkar insan ehtiyatlarının daha da gücləndirilməsi, "yaşlı iqtisadiyyat", bərpaolunan enerji, neft-qaz, naqliyyat sahələrində yeni hədəflərdir.

Bizim ailimiz türk dünyasıdır

Andiçmə mərasimində xarici siyasətlə bağlı çox mühüm strategiya müəyyən etdi. Dövlət yolumuzun türk xalqlarının və dövlətlərinin dostluğundan və əməkdaşlıqından keçdiyini bildirdi. İlham Əliyev dedi: "Biz bey-

nəlxalq təşkilatlarla bağlı bundan sonra da öz addımlarımızı atacağıq, ilk növbədə Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində söylərimizi davam etdirəcəyik. Bu, bizim üçün prioritetdir, mən bunu açıq demək istəyirəm, yəqin ki, indi aparılan siyasət də hər kəsə bunu aydın göstərir. Bu, bizim üçün əsas beynəlxalq təşkilatdır, çünki bu, bizim ailimizdir. Bizim başqa ailəmiz yoxdur. Bizim ailəmiz türk dünyasıdır".

Tarixə nəzər salaıq. Türk dünyasının yeni inkişaf strategiyasının əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş, İlham Əliyev tərəfindən isə ən yüksək inkişaf mərhələsinə çatdırılmışdır. Bunun üçün bütün imkanlar səfərbər olunmuşdur. Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyevin apardığı bu iş türk dövlətləri başçılar tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş və İlham Əliyev Türk Dünyasının Ali Ordeni ilə təltif edilmişdir. Ali Orden Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VIII Zirvə Görüşündə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöğən tərəfindən təqdim olunmuşdur. Türkdillil Ölkələrin Dövlət Başçıları Şurasının bununla bağlı qəbul etdiyi qərar da deyildir: "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan zati-əliləri İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Respublikasının ərazilərində işğaldan azad edilməsi və ərazi bütövlüyünün bərpasını təmin edərək türk birliyinə mühüm töhfə verən və bölgədə davamlı sülh və sabitliyin əldə olunmasına yol açan tarixi qələbəyə görə Dövlət Başçıları Şurası Türkiyə Respublikasının Prezidenti zati-əliləri Rəcəb Tayyib Ərdöğənin təklifi ilə zati-əliləri İlham Əliyevin böyük şərfəli "Türk Dünyasının Ali Ordeni" ilə təltif edilməsi haqqında qərar qəbul etmişdir".

Orden təqdim edildikdən R.T.Ərdöğənin Prezident İlham Əliyevə Müzəffər Ali Baş Komandan qəlbə müraciət etməsi hər bir azərbaycanlının qəlbində fərəh və qürur hissi yaratmışdır. Ümummilli Lider Heydər Əliyev hələ 1990-cı illərin əvvəllərində demişdir: "Mən bu gün, haqiqətən, qeyd etmək istəyirəm ki, bizim xalqlarımız esrlər boyu bir-birinə yaxın dost olmuşlar. Biz bir kökədik, bir birlidli xalqlar. Bizim milli ənənələrimiz çox yaxındır, bir-birinə bənzərdir, oxşardır. Ona görə də bunlar hamısı xalqlarımızı hələ biz müstəqil olmadığımız vaxtda, ayrı-ayrı dövlətlərin əsarətində yaşadıığımız vaxtda da bir-birimizdən ayırmayıb, bir-birimizə bağlayıb, bir-birimizə daha sıx əlaqədə saxlayıb. İndi isə xalqlarımız öz müstəqilliyini əldə edəndən sonra, müstəqil dövlət kimi dünyada tanınandan sonra biz tarixi ənənələr əsasında, həmin fundamental əsaslar üzərində bundan sonra da irəliyə getməliyik, inkişaf etməliyik. Bu fikirlər türk xalqlarının gələcək inkişaf strategiyasının leytmotivinə çevrildi. Heydər Əliyev Azərbaycanın türk dünyası, xüsusilə müstəqil türk dövlətləri ilə əlaqələrinin gələcək inkişaf proqramını verərək, birgə fəaliyyətin perspektivlərini belə müəyyən etmişdir: türk xalqlarının iqtisadi, siyasi problemlərini həlli məsələlərində türk dünyasının imkanlarından səmərəli istifadə etmək, türk xalqlarının inteqrasiyasının intensivliyini təmin etmək və türk dünyasının beynəlxalq nüfuzunun daha da gücləndirilməsinə çalışmaq və beynəlxalq birlik qarşısında ümumi mövqə nümayiş etdirmək.

Heydər Əliyevin məqsədi türk xalqlarını vahid təsisat altında birləşdirmək idi. Bu arzu

cənab İlham Əliyevin gərgin fəaliyyəti ilə gerçəkləşdi. Türk Dövlətləri Təşkilatının gələcəkdə dünyanın siyasi səhnəsində mühüm güc mərkəzlərindən birinə çevriləcəyi perspektivinə inanmaq mümkün deyil.

Türk dövlətlərinin bir təsisat ətrafında birləşdirilməsi ideyası qədim ideoloji köklərə malikdir. Hələ əsrin əvvəllərində türk dünyasının nəhəng fikir adamları İsmayıl bəy Qaspralı, Əli bəy Hüseynzadə, Sədri Maksud, Yusif bəy Akçuralı, Əhməd bəy Ağaqası və başqaları türk coğrafiyasını əhatə etmişdir. Sovetlər dönməndə isə türənçilik və pantürkizm ideyalarının daşıyıcısı olduqları üçün on minlərlə ziyalıları təqib edilmiş, repressiyaya məruz qalmış, qətlə yetirilmiş və sürgün edilmişdir. Lakin bu ideyalar hər bir türk övladının qəlbində yaşayırdı. Sovetlər birliyinə yaşayan türk xalqlarını birləşdirilməsi müasir tariximizin bir parçası olmaqla şahidlik etdiyimiz gerçəkliklərdir.

Türk Dövlətləri Təşkilatının formalaşması vaxtilə türkdillil ölkələrin zirvə toplantıları çərçivəsində inkişaf etmək başlamışdır. Sonra Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası adı qurumun yaradılması ideyası ilk dəfə 2006-cı ildə Qazaxıstanın sabiq prezidenti Nursultan Nazarbayev tərəfindən təklif edilmişdir. Bu ideyanın gerçəkəlməsinə Prezident İlham Əliyevin müstəsna xidmətlərini olmasından danılmazdır. Məhz sözügedən qurumun təsis edilməsi ilə bağlı ilk toplantı Naxçıvan çərçivəsində keçirilmişdir. 2009-cu il oktyabrın 3-də Naxçıvan şəhərində Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan və Türkiyə dövlətlərinin iştirakı ilə tarixi bir addım atıldı. Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılması haqqında Naxçıvan Səzişini imzaladı. Türk dünyasının və türk xalqlarının inteqrasiyasının təmin olunmasında bu qurumun təsis edilməsi çox böyük addım oldu.

"Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılması haqqında" Naxçıvan Səzişinin preambula hissəsində birgə fəaliyyətin əsas aspektləri öz əksini tapır. Sənəddə qeyd edilir ki, siyasi çoxqütblülük, iqtisadi və informasiya qlobalizasiyası proseslərinin inkişafı sərəitdə regionalda sülhün möhkəmləndirilməsi, təhlükəsizlik və sabitliyin təmin edilməsinə birgə töhfə verilməsinə arzulayaraq, ümumi qurum çərçivəsində qarşılıqlı əlaqənin dövlətlər və onların xalqları arasında çox qonşuluq, vahidləşmə və əməkdaşlıq üçün geniş potensialdan faydalanmağa sərəit yaratdığına hesab edərək, Türkdillil Dövlətlərin Başçıların Zirvə Toplantısında təsdiqini tapmış qarşılıqlı etimad, qarşılıqlı fayda, bərabərlik ruhu, qarşılıqlı məsləhətləşmələr və ümumi inkişafa yönəlmis niyyətlərdən çıxış edərək, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin məqsəd və prinsiplərini, beynəlxalq hüququn ümumi qəbul olunmuş prinsipi və normalarına, öcümədən suveren bərabərlik, ərazi bütövlüyü və dövlətlərin beynəlxalq tanınmış sərhədlərini toxunulmazlığa, həmçinin beynəlxalq sülh, təhlükəsizlik, xoş qonşuluq və dostluq münasibətlərinin inkişafı-

nın qorunmasına və dövlətlər arasında əməkdaşlıq prinsiplərinə sadıqlılıqlarını əsas tuturlar.

Qurumun üzvlərinin sıraları da artmışdır. Vaxtilə Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan və Türkiyə dövlətləri tərəfindən təsis edilmiş bu quruma artıq Özbəkistan, Türkmənistan və Macarıstan da qoşulmaqla üzv dövlətlərin sayı 7-yə çatmışdır. Üzv dövlətlərin əhalisinin sayı 150 milyondan artıqdır, ərazisi 4 milyon kvadratkilometrə əhatə edir.

Hətta türkdillil olmayan xalqlar və dövlətlər tərəfindən bu quruma üzv olmaqla bağlı fikirlər səsləndirilməsi bu təsisatın gələcəkdə böyük bir güc mərkəzinə çevrilməsi perspektivindən xəbər verir.

Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Türk Dövlətləri Təşkilatına çevrilməsi isə siyasi əhəmiyyət daşıyır. Bir məsələni də qeyd etmək lazımdır ki, Türk Dövlətləri Təşkilatının üzvü olan dövlətlərin hər birinin digərliyi ilə müxtəlif sahədə ikitərəfli münasibətləri mövcuddur. Lakin bu dövlətlərin bir təsisat altında birləşdirilməsi onların ümumtürk xalqlarının müxtəlif istiqamətlərdə birgə inkişaf strategiyasını müəyyən olunmasına səbəb olacaqdır.

Türk Dövlətləri Şurasının ilk təsisatının məhz Naxçıvanda keçirilməsi də rəmzi xarakter daşıyır. Cənab Prezident tarixi yaddaş bir daha təzələyərək bu təşkilatın uzunmüddətli məqsədliyi üçün qurulduğunu vurğulayıb. Həmin toplantıda Prezident İlham Əliyevin çıxışını xatırlayaraq, İlham Əliyev 3 oktyabr 2009-cu il tarixdə qurumun Naxçıvanda keçirilən təsis yığıncağında türk xalqlarının orta dəyərlərindən danışıraq bildirdi: "Biz beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq edirik. BMT-də, İslam Konfransı Təşkilatında, ATƏT-də və digər təşkilatlarda bizim ölkəmiz bir-birinə həmişə dəstək verir və bu, belə də olmalıdır. Çünki bizi müstəqil tarix birləşdirir, tarixi-mədəni köklər birləşdirir. Dünən bütün türkdillil ölkələrin istedadını və incəsənətini təmsil edən konsertdə səslənən mahnılar bir daha onu göstərir ki, bizim xalqlarımız bir-birinə nə qədər yaxındır. Biz öz işimizi bu möhkəm təməl üzərində qururuq. Bizim birliyimiz təkə ölkəmizimizi gücləndirir, bizim birliyimiz böyük mənada regional əməkdaşlığın da çox vacib amildir".

Prezident İlham Əliyev ilk toplantıda əməkdaşlığın istiqamətlərini müəyyən edərək bu fəaliyyətin spektrlərini göstərir və əməkdaşlıq istiqamətlərini dörd kateqoriyaya ayırır: iqtisadi və neft-qaz sənayesi, beynəlxalq münasibətlər, humanitar-mədəni və naqliyyat-logistik məsələləri üzrə.

Andiçmə mərasimində türk dünyasının mədəni siyasi və iqtisadi birliyi naminə irimiyasılı işlər aparın Prezident bildirdi: "Əgər kimsə hesab edir ki, biz başqa yerdə ailə axtarmalıyıq, deyə bilərik ki, bizi heç yerdə gözəlmirlər və bunu artıq gizlətmirlər. Əgər əvvəlki illərdə,

xüsusilə işğal dövründə bizi çaşdırmaq üçün, yəni gözəndə pərdə asmaq üçün müəyyən vədlərlə cəlb etməyə çalışırdırlarsa, indi o maskalar da yırtıldı və açıq-aydın burada ayrı-ayrı xətlər müşahidə olunur. Biz o ayrı-ayrı xətləri çəkməmişik, biz bu ayrı-ayrı xətlərin öleyhinəyik. Biz hətta cəmi üç ölkənin yerləşdiyi Cənubi Qafqazda bu gün bu ayrı-ayrı xətləri açıq-aydın görürük. Belə olan halda bizi haradasa qəbul etmək istəməyənlərə biz baş əyməliyikmi? Qətiyyətlə, bu, olmayacaq! Bizim ailəmiz türk dünyasıdır. Biz özümüzi çox yaxşı hiss edirik. Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv olan bütün ölkələrlə qarşılıqlı münasibətlərimiz var və bizim siyasətimiz Türk Dövlətləri Təşkilatını gücləndirməkdir. Bu, böyük coğrafiyadır, böyük ərazidir, böyük hərbi gücdür, böyük iqtisadiyyatdır, təbii sərvətlərdir, naqliyyat yollarıdır, gənc əhəlidir, artan əhəlidir və bir soydan, kökdən olan xalqlardır. Bundan güclü birlik ola bilərikmi? Əlbəttə ki, yox. Biz müstəqil ölkələrə elə etməliyik ki, Türk Dövlətləri Təşkilatı qlobal arenada önəmli aktora və güc mərkəzinə çevrilsin. Buna biz ancaq birlikdə nail ola bilərik".

Xarici siyasət prioritetləri müəyyən edilərkən Prezident İlham Əliyev İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı ilə bağlı davamlı siyasət yürüdülməsini məqsəduyğun hesab edir.

Həmçinin cənab Prezident hesab edir ki, II Qarabağ müharibəsi zamanı hər iki platformanın Azərbaycan dövlətinin və xalqının yanında olması bu münasibətlərdə sadıqlıq nümunəsidir.

İlham ƏLİYEV: "Biz dünyanı narahət edən problemlərin həllində daha fəal olacağıq"

Prezident yeni dövrün başladığını bildirərək müstəqil Azərbaycanın güclü dövlətə, müstəqil xarici siyasətə malik olduğunu beynəlxalq birlik tərəfindən qəbul edildiyini vurğulayıb. COP29 kimi böyük platformaya Azərbaycanın evsahibliyi etməsinə toxunan Prezident bildirdi: "Biz dünyanı narahət edən problemlərin həllində daha fəal olacağıq, öcümədən iqlim dəyişikliyi ilə əlaqədar. Nəzərə alsaq ki, COP29-un ev sahibliyi və sədri olacağıq, eyni zamanda dünyada islamofobiya qarşı mübarizədə ön sıralarda olmalıyıq. Neokolonializmə qarşı mübarizə aparın ölkələrin yanında olmalıyıq. Neokolonializmi və eycəbər tarixdən qalan amili Yer üzündən tamamilə silmək üçün öz dəstəyimizi göstəririk və göstərəcəyik. Bunu neokolonializmin başında duranları da bilsinlər ki, onlar əbəz yerə bizimlə soyuq savaşa çıxırlar. Biz geridə qalmayacağıq, biz heç vaxt müdafiə mövqeyində olmayacağıq. Bizə qarşı atılan addımlara adekvat addım atacağıq və bizə qarşı məkrli planlar hazırlayanlar, əminəm ki, peşman olacaqlar".

Xarici amillərin təsirinə danışıqdan Prezident Azərbaycan dövləti üçün heç bir təhlükə olmadığını söyləyərək deyir: "Mən Azərbaycan üçün hər hansı bir təhlükə, təhdid görmürəm. Ancaq nə üçün görmürəm, çünki bilirlər ki, bizim cavabımız amansız olacaq, sarsıdıcı olacaq və heç nəyə baxmadan o cavab veriləcək. Ona görə texnoloji inkişafa nail olmasaq, burada geniş, yeni bir neçə min yox, on minlərlə azərbaycanlı bu işdə olmasa, biz geridə qala bilərik. Ona görə hesab edirik ki, bütün qurumlar və eyni zamanda cəmiyyət bu da vəzifə kimi bilməlidir və görməlidir".

Seçkilərin qalibi Azərbaycan xalqı oldu

Azərbaycanın əsas hədəflərindən biri "yaşlı enerji"yə keçiddir. Milli Məclisdə çıxışında Prezident İlham Əliyev "yaşlı iqtisadiyyat"ın ən vacib komponenti olan bərpaolunan enerji məsələsinə diqqət məsələ kimi ön çəkərək deyir: "Digər vacib vəzifələrdən biri bərpaolunan enerji ilə bağlıdır. Burada da biz ön sıralarıdaıq, artıq işlərə start verildi. Bizim planlarımızda görə 2030-cu ilin sonuna qədər Azərbaycanda 5 min meqavata yaxın bərpaolunan enerji növləri, yeni enerji növləri yaradılmalıdır, əsasən günəş, külək və hidro-su elektrik stansiyaları".

Cənab Prezident elektrik enerjisinin böyük hissəsinin bərpaolunan enerji hesabına istehsal ediləcəyini bildirərək, bunun iqlim dəyişikliyi məsələsinə də töhfə olacağını qeyd edir. Prezident bərpaolunan enerji növləri ilə bağlı hədəflərini göstərərək və nəzərdə tutulan layihələrin xarici investirlər tərəfindən icra ediləcəyini diqqətə çatdırır. Artıq bu sahədə xarici investirlərin rəqabət prosesinin şahidi olduğumuzu söyləyən Prezident deyir: "O qədər çox ölkə Azərbaycanda bu sahəyə vəsait qoymaq istəyir ki, bizim bu qədər imkanımız hələ ki, yoxdur. Halbu ki Dünya Bankının qolu olan Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyası təkə də nəzərdə külək potensialımızı 157 min meqavət səviyyəsində təsbit edib".

Dövlət başçısı təbii qazla bağlı məlumat verərək, artıq səkiz ölkəyə təbii qaz ixrac edildiyini, əsas tələbatın isə Avropa İttifaqı məkanı olduğunu bəyan edib. İlham Əliyev bildirdi: "Bizdən xahiş edənlərin sayı artır ki, biz kömək edək. Bax, bizi edilən planlarımızla məqsədi daşıyır. Biz isə etibarlı tərəfdar kimi həmişə ehtiyacı olanlara kömək etməyə hazır və bu köməyi göstəririk, bu da qiymətləndirilir. Düzüdü, hər zaman qiymətləndirilməyə də, prinsip etibarlı bu vəziyyəti bizi qəna edir".

Qalib ölkənin qalib Prezidentinə səslənərək, etimad göstərməklə bütövlükdə seçkilərin qalibi Azərbaycan xalqı oldu. Azərbaycan xalqı aydın gələcəyə güclü dövlət və güclü liderlə gedir. Yolumuz açıq olsun!

*Sadiq QURBANOV,
Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, enerji və ekologiya komitəsinin sədri*

